Coffeeshops: eigen volk eerst?

Logboek VOC • augustus 2010

Zou het dan toch zover komen: apartheid in de coffeeshop? Eigen volk eerst? Als het aan advocaat-generaal Yves Bot van het Europese Hof van Justitie ligt wel. Discriminatie is kennelijk geen probleem, wanneer het over cannabis gaat.

Tekst & fotografie: Derrick Bergman / G0NZ0 media

Bot schreef zijn advies over het 'buitenlanderverbod' voor Maastrichtse coffeeshops op verzoek van de Raad van State. Het werd op 15 juli jl. openbaar. Omdat cannabis verboden is in de hele EU - inclusief Nederland dat slechts gedoogt - valt het niet onder het vrije verkeer van goederen en diensten, schrijft Bot. Bovendien mogen lidstaten zelf beslissen wat nodig is om de openbare orde in hun land te handhaven: 'Het drugstoerisme is een reële en ernstige bedreiging van de openbare orde in Maastricht en daarom mogen niet-Nederlanders worden uitgesloten om de bewoners van Maastricht zelf te beschermen tegen overlast. Bovendien gaat achter het drugstoerisme de georganiseerde misdaad schuil en dat bedreigt de hele EU. Ieder land verplicht er zich toe om de drugshandel te bestrijden. De maatregel van Maastricht past in dat kader.'

In strijd met Grondwet

In 2006 paste de gemeente Maastricht zijn APV (Algemene Plaatselijke Verordening) aan: voortaan was het toelaten van niet-Nederlanders in coffeeshops verboden. De gemeente lokte een proefproces over dit nieuwe beleid uit, met coffeeshop Easy Going van Marc Josemans als lijdend voorwerp. De rechter sprak Josemans, landelijk bekend als voorzitter van de VOCM (Vereniging Officiële Coffeeshops Maastricht), vrij. Het weren van buitenlandse klanten is volgens de rechter in strijd met artikel 1 van de Grondwet: 'Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.'

Joep Oomen (links), Jacky Woerlee en Henk Poncin vergaderen in The Cannabis College in Amsterdam

In goed overleg tussen Josemans en exburgemeester Leers volgde hoger beroep bij de Raad van State. Daar ligt de zaak nog steeds. Josemans vertrouwt er op dat de Raad ook zal oordelen dat het verbod discriminerend is en strijdig met de Grondwet.

Datingbureau

De VOC is principieel tegen uitsluiting van niet-Nederlanders en vraagt zich af of zo'n maatregel echt zal helpen tegen overlast. Bestaande problemen kunnen alleen worden opgelost als het verbod op cannabis wordt opgeheven. Het 5e van de 18 negatieve effecten van het cannabisverbod op de VOC-site luidt: 'Het verbod leidt tot de toestroom van toeristen naar coffeeshops in de grensstreek en het opereren van "drugsrunners". Eenvoudige oplossingen voor dit probleem, zoals de aanleg van een zogenaamde wietboulevard met legale aanvoer worden tegengehouden door het verbod op cannabis.' Joep Oomen, een van de founding fathers van de VOC en zelf woonachtig in Antwerpen, reageert luchtig: 'Het wachten is nu op het eerste datingbureau voor toeristen die graag samen met een Maastrichtenaar naar de coffeeshop gaan.'

Nieuwe apartheid

Wie denkt dat deze nieuwe vorm van apartheid alleen in de grensstreken dreigt, heeft het mis. Zo diende de gemeente Eindhoven een plan bij justitie in voor een pilot 'strenger coffeeshopbeleid', compleet met pasjes, registratie en opslag van alle gegevens én een toegangsverbod voor niet-Nederlanders. Of het allemaal doorgaat moet nog blijken, maar duidelijk is dat de VOC meer dan ooit nodig is om een tegengeluid te laten horen. Bijvoorbeeld na het gekakel van psychiater en zelfverklaard 'verslavingsdeskundige' Bram Bakker, die in de Volkskrant beweerde dat cannabis 'de gevaarlijkste drug' is. De VOC reageerde met een scherpe brief, die in de krant van 25 juni werd afgedrukt. Ook een steentje bijdragen? www.voc-nederland.org ■

Wat is de VOC?

De Vereniging voor Opheffing van het Cannabisverbod is een landelijke koepel van organisaties en personen die een einde willen aan het cannabisverbod. De VOC voert een permanente lobby en organiseert bliksemacties, het Cannabis Tribunaal en Cannabis Bevrijdingsdag. Wil je hun zaak steunen, stort dan je bijdrage op ABN/AMRO 409172308 t.n.v. Cannabis College Amsterdam en vermeld 'donatie VOC'.
www.voc-nederland.org